

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

a

AKČNÍ PLÁN BOJE PROTI EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI 2025–2026

**včetně Vyhodnocení Akčního plánu boje proti extremismu a
předsudečné nenávisti 2023 - 2024**

Praha, březen 2025

Schválen usnesením vlády č. 382 ze dne 28. května 2025.

ÚVOD

Tento akční plán je třetím ze tří akčních plánů, které mají sloužit k naplňování cílů Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021–2026 (dále jen „Koncepce“). Jeho platnost je vymezena roky 2025 a 2026. Akční plány jsou předkládány ke schválení vládě do 30. 4. příslušného roku. U jednotlivých opatření je vždy vyhodnocováno naplnění indikátorů a samotná opatření jsou hodnocena na škále

splněno – splněno částečně – nesplněno

s patřičným upřesňujícím komentářem. V případě, že opatření nebude zcela splněno, bude zváženo jeho zařazení do následujícího akčního plánu, případně jiné řešení situace. Toto vyhodnocování po skončení platnosti akčního plánu na základě poskytnutých podkladů zpracovává odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra vždy do 30. 4. následujícího roku, tedy v letech 2023, 2025 a 2027. Vyhodnocení je předkládáno Bezpečnostní radě státu a vládě.

Jednotlivá opatření jsou zpracována formou jednotné karty, která obsahuje všechny potřebné údaje pro upřesnění jejich plnění. Opatření jsou řazena v souladu se systematikou Koncepce, tedy podle jednotlivých strategických a specifických cílů. Zároveň jsou jednotlivá opatření také číslována pro zvýšení přehlednosti samotného akčního plánu. Samotný akční plán nezakládá nároky na státní rozpočet, nicméně jeho jednotlivá opatření v průběhu svého plnění takové nároky vznášet mohou.

Při tvorbě dokumentu bylo využito některých doporučení Pracovní skupiny k předsudečnému násilí a nenávistným projevům zmocněnkyně vlády pro lidská práva.

PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ

Strategický cíl A: Zajistit ochranu a pomoc obětem trestné činnosti, ujednotit postup OČTŘ a vytvářet policii i státním zástupcům dobré podmínky k výkonu činnosti.

Specifický cíl A1: Respektování specifík obětí a ujednocení rozhodovací praxe.

Číslo a název opatření	A 1.1 Posílení metodické podpory Policie ČR a státních zástupců v oblasti trestných činů z nenávisti
Způsob plnění	Kontinuální reflexe judikatury. Úzká a pravidelná spolupráce NCTEKK a specialistů jednotlivých KŘP. Úzká spolupráce policejních specialistů a státních zástupců (společné porady, společné vzdělávací akce).
Indikátory plnění	Rozšiřování databáze rozsudků a dalších rozhodnutí. Pořádání instrukčně metodických zaměstnání PČR, pravidelných porad pracovních skupin „Extrem“, porad NSZ k terorismu a extremismu. Zajištění účasti expertů z civilního sektoru, akademické sféry či mezinárodních organizací a reflexe jejich podnětů. Provádění rozboru případových studií na těchto akcích. Metodická činnost NCTEKK směrem k dalším útvarům. Metodické ujednocení praxe jednotlivých policejních útvarů a zajištění konzistentní kvalifikace předsudečných trestných činů.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MSP, NSZ
Termín dokončení	12/2024

Číslo a název opatření	A 1.2 Systémové změny k zadokumentování nenávistné pohnutky
Způsob plnění	Zajištění možnosti včasného zaznamenání nenávistné pohnutky v relevantních policejních nástrojích.
Indikátory plnění	Úprava relevantních policejních nástrojů – formulářů. Oddělování dat k předsudečnému násilí od souvisejících konceptů jako politický extremismus. Odstranění překážek při zaznamenávání předsudečného násilí. Umožnění zaznamenání dodatečných údajů. Přijetí monitorovacích definic předsudečného násilí a nenávistných projevů. Revize jazyka číselníků týkajících se předsudečného násilí. Vyhodnocení systému zaznamenávání a sběru dat. Motivování

	k oznamování předsudečného násilí. Nastavení procesů a odpovědnosti za zaznamenávání a sběr dat. Propojování systémů jednotlivých OČTŘ za účelem sledování případů skrze celý trestní proces. Vyhodnocování statistických dat.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR, MSP, NSZ
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	A 1.3 Zprostředkování vzdělávání a tréninku policejním specialistům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti
Způsob plnění	Vzdělávací aktivity pro policejní specialisty na nenávistnou kriminalitu s důrazem na specifika obětí, komunikaci s oběťmi a včasné, kvalitní zajištění a zpracování důkazů. Využití know-how akademické sféry, nevládních organizací či mezinárodních organizací. Důraz na online komunity.
Indikátory plnění	Pořádání instrukčně metodických zaměstnání a dalších vzdělávacích aktivit.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	A 1.4 Zprostředkování vzdělávání a tréninku státním zástupcům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti
Způsob plnění	Pokračování kurzů na hate crime a kybernetickou kriminalitu pro státní zástupce.
Indikátory plnění	Realizace kurzů pro státní zástupce organizovaných Nejvyšším státním zastupitelstvím. Metodická činnost týmu národního zpravodaje pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti. Důraz na online komunity.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	NSZ
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	A 1.5 Zajištění pomoci obětem trestné činnosti z nenávisti
Způsob plnění	Finanční podpora projektům na pomoc obětem trestné činnosti z nenávisti. Využití kapacit státních subjektů i služeb nevládního sektoru. Zvyšování odbornosti v této oblasti.

Indikátory plnění	Zajištění včasné identifikace zvláště zranitelných obětí. Vzdělávání napříč policejními útvary k vedení rozhovorů s oběťmi citlivým způsobem. Financování podpory obětem předsudečného násilí. Posílení role metodiků pro oběti a styčných důstojníků pro menšiny. Posílení školení justičních pracovníků k problematice zvláště zranitelných obětí. Využívání vhodného prostředí pro výslech obětí. Informování policistů prvního kontaktu o možnostech konzultace s experty k tomuto tématu. Informování obětí o možnostech podpory. Revize stávajících doporučení za účelem vyšší srozumitelnosti.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MSP, MV - PČR
Spolupracující subjekty	MSP – PMS
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl A2: Vytváření podmínek pro práci Policie ČR a SZ, užší spolupráce.

Číslo a název opatření	A 2.1 Zvýšení efektivity pracovních skupin specialistů na extremismus a nenávistnou kriminalitu
Způsob plnění	Systémové změny s cílem zajistit efektivnější distribuci zatížení.
Indikátory plnění	Analýza současného systému, případné návrhy úpravy relevantních interních aktů řízení.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	A 2.2 Udržování mezinárodní policejní a justiční spolupráce v oblasti extremismu a terorismu
Způsob plnění	Vyhledávání, navazování a udržování spolupráce s partnery relevantními z hlediska vývoje bezpečnostního prostředí.
Indikátory plnění	Aktivní působení v projektech a programech EU a jejích institucí (zejména Europol a Eurojust). Rozvoj bilaterální spolupráce s dlouhodobými a strategicky významnými partnery. Rozvíjení vnitrostátní koordinace při projednávání souvisejících agend na úrovni EU.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR

Spolupracující subjekty	MSP, NSZ
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	A 2.3 Mechanismus umožňující podání trestních oznámení k nezákonným obsahům online. Zajištění uživatelského komfortu tohoto mechanismu pro veřejnost i pro policii
Způsob plnění	Pokračování fungování formuláře pro podávání trestního oznámení k nezákonným nenávisným obsahům online na Portálu občanu a jeho propagace.
Indikátory plnění	Statistický výkaz podání. Veřejná propagace nástroje, např. prostřednictvím avíz na webech MV či PČR. Zvážení úpravy formuláře.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	A 2.4 Realizace programů bezpečnostního výzkumu zaměřených na podporu výzkumných a vývojových aktivit v oblasti boje proti terorismu a extremismu
Způsob plnění	V koncepci bezpečnostního výzkumu a realizaci navazujících programů bezpečnostního výzkumu i nadále podporovat problematiku boje proti terorismu a extremismu a další trestné činnosti.
Indikátory plnění	Realizace programů bezpečnostního výzkumu: Program Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019-2025 (IMPAKT 1), Program bezpečnostního výzkumu ČR 2021–2026: vývoj, testování a evaluace nových bezpečnostních technologií (SECTECH), Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2022-2027 (SecPro), Program Otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023-2029 (OPSEC).
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl A3: Pravidelné a srozumitelné informování veřejnosti.

Číslo a název opatření	A 3.1 Pravidelný informační servis určený veřejnosti a médiím
Způsob plnění	Vydávání pololetních a výročních zpráv k problematice extremismu a předsudečné nenávisti MV, zprávy o činnosti státního zastupitelství za uplynulý kalendářní rok a výročních zpráv zpravodajských služeb. Ad hoc informační produkty k tématu od MV, PČR, státních zastupitelství a zpravodajských služeb. Informování o předsudečném násilí a nenávistných projevech, komunikování předsudečného motivu. Metodická podpora tiskových pracovníků a útvarů strategické komunikace.
Indikátory plnění	Dvě pololetí zprávy a jedna výroční zpráva od výše zmíněných subjektů + ad hoc zpravodajství.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	NSZ, BIS, VZ
Termín dokončení	12/2026

Strategický cíl B: Zvýšit efektivitu boje se skupinami ohrožujícími demokracii.

Specifický cíl B1: Posílení schopnosti bojovat s dezinformacemi s prvky xenofobie.

Číslo a název opatření	B 1.1 Participace na vládních aktivitách proti hybridním hrozbám
Způsob plnění	Plnění úkolů se vztahem k potírání xenofobie stanovených vládními strategickými dokumenty k hybridním hrozbám.
Indikátory plnění	Spolupráce specialistů na předsudečnou nenávist se specialisty na hybridní hrozby. Vyhodnocování úkolů se vztahem k předsudečné nenávisti v dokumentech věnujících se hybridním hrozbám.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MSP, MPO, NÚKIB, MZV
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	B 1.2 Využívání strategické komunikace pro boj s dezinformacemi s xenofobním zaměřením
Způsob plnění	Průběžná komunikace státu směrem k veřejnosti a k aktérům státní a veřejné správy k tématu dezinformací s xenofobním zaměřením.
Indikátory plnění	Využívání know-how odborných pracovišť v rámci státní správy. Spolupráce s akademickým sektorem, občanskou společností, komerčními subjekty.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MSP, MPO, NÚKIB, MZV
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	B 1.3 Systémové potírání nezákonného nenávistného obsahu online
Způsob plnění	Participace relevantních státních složek na systémovém potírání nenávistného obsahu online.
Indikátory plnění	Spolupráce s nadnárodními organizacemi a platformami v oblasti potírání nezákonného obsahu online. Spolupráce s akademickým sektorem, občanskou společností, komerčními subjekty. Nastavení opatření proti šíření teroristického obsahu online. Využívání nařízení DSA v boji proti nezákonnému obsahu včetně příkazy k přijetí opatření proti nezákonnému obsahu dle článku 9 nařízení o digitálních službách.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MSP, MPO, NÚKIB
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	B 1.4 Zabránění poskytování peněz od státu subjektům šířícím nenávistný obsah
Způsob plnění	Analýza dostupných informací k financování hlavních dezinformačních webů produkujících nenávistný obsah. Případné přijetí odpovídajícího opatření.
Indikátory plnění	Zpracování informace k tématu s návrhem možných řešení, reflexe zahraničních opatření.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MO, BIS, VZ, ÚZSI, MPO, NÚKIB
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl B2: Posílení schopnosti detekovat radikalizované osoby

Číslo a název opatření	B 2.1 Zvyšování schopnosti Policie ČR, Vězeňské služby, Probační a mediační služby rozpoznat prvky radikalizace
Způsob plnění	Školení policistů a pracovníků VS a PMS, kontinuální aktivity k detekování radikalizace.
Indikátory plnění	Realizace školení a dalších aktivit k detekování a prevenci radikalizace u výše zmíněných subjektů.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MSP, PMS, VS
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	B 2.2 Koncepční uchopení problematiky terorismu a měkkých cílů
Způsob plnění	Reakce na konkrétní rizika vyplývající z terorismu a radikalizace. Systematická a dlouhodobá opatření na ochranu měkkých cílů.
Indikátory plnění	Plnění úkolů ve strategických dokumentech a dalších opatření vyplývajících z konkrétních incidentů či reagujících na mezinárodní situaci.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	NSZ, MSP, PMS, VS, BIS, ÚZSI, VZ, MO, MZV, MF
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl B3: Udržování schopnosti zvládat násilná shromáždění

Číslo a název opatření	B 3.1 Trénink, vzdělávání a cvičení policejních složek s cílem zvládat shromáždění s násilným prvkem
Způsob plnění	Trénink a vzdělávání zainteresovaných policejních složek.
Indikátory plnění	Realizace cvičení (nejen) všech policejních složek participujících na bezpečnostních opatřeních. Pokračování ve školení pro členy Antikonfliktních týmů. Proškolení policistů velících bezpečnostním opatřením v aktuálních právních otázkách.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR

Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	B 3.2 Metodická pomoc obcím v oblasti shromažďovací agentury
Způsob plnění	Poskytování metodické pomoci obcím pracovníky MV.
Indikátory plnění	Přímá forma pomoci obcím nebo metodická pomoc zodpovědným pracovníkům krajů.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl B4: Pokračování v opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek

Číslo a název opatření	B 4.1 Pokračování v nastavených opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek a ozbrojených sil a proti možnému působení extremistů či šíření extremistických názorů v těchto subjektech
Způsob plnění	Spektrum aktivit zaměřených na PČR, HZS ČR, VS, CS a AČR (včetně Aktivní zálohy).
Indikátory plnění	Provádění lustrací, preventivních, vzdělávacích, organizačních, legislativních či jiných aktivit s cílem zabránit infiltraci extremistů do výše uvedených subjektů. Spolupráce výše uvedených subjektů s Policií ČR, zejména specialisty na nenávistnou kriminalitu.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	MV – HZS, MF – CS, MSP – VS, MO
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	B 4.2 Poskytování podpory a pomoci od PČR vůči obecním policiím v otázce zamezení infiltrace extremistů
Způsob plnění	Informační pomoc PČR obecním policiím při přijímání nových uchazečů za účelem eliminace infiltrace extremistů.
Indikátory plnění	Nastavení standardizovaného komunikačního kanálu mezi PČR a obecními policiemi.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR

Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl B5: Paralyza protidemokratických domobran

Číslo a název opatření	B 5.1 Eliminace protidemokratických domobran
Způsob plnění	Důsledné využívání všech zákonných možností k potírání jejich činnosti.
Indikátory plnění	Pravidelný a intenzivní monitoring a výměna informací mezi relevantními bezpečnostními složkami. Informování veřejnosti o jejich činnosti, např. formou zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti. Využívání zákonných možností k postihu trestné činnosti.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV – PČR
Spolupracující subjekty	BIS, VZ, MO, NSZ
Termín dokončení	12/2024

Strategický cíl C: Transparentní a srozumitelné posilování důvěry v demokracii.

Specifický cíl C1: Aktivity na reintegraci (z)radikalizovaných a prevenci recidivy

Číslo a název opatření	C 1.1 Podpora zavádění probačních a resocializačních programů pro mladistvé pachatele i dospělé pachatele
Způsob plnění	Realizace osvědčených aktivit PMS a VS.
Indikátory plnění	Pokračování v dříve započatých probačních a resocializačních programech. Podpora projektů na rozvoj programů v rámci dotačních titulů Ministerstva spravedlnosti „Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy“ a „Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele“.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MSP – PMS
Spolupracující subjekty	MSP – VS

Termín dokončení	12/2026
-------------------------	---------

Specifický cíl C2: Vzdělávání a osvěta

Číslo a název opatření	C 2.1 Revize rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání
Způsob plnění	Metodická pomoc školám, pedagogickým pracovníkům a dalším pracovníkům ve školství v oblasti lidskoprávních principů a předsudečnosti.
Indikátory plnění	Reflexe mediální výchovy a problematiky informačních a komunikačních technologií v aktualizaci klíčových kompetencí (vzdělávání v digitální gramotnosti). Stanovení průřezových témat prostřednictvím očekávaných výstupů. Zohlednění předsudečnosti v rámci prevence a řešení šikany. Podpora spolupráce mezi školami a komunitami. Využívání zkušeností a materiálů mezinárodních organizací.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MŠMT
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	C 2.2 Podpora preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních
Způsob plnění	Podpora preventivních opatření v oblasti rizikového chování dětí a mládeže.
Indikátory plnění	Plnění úkolů Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže pro roky 2019–2027. Podpora vzdělávacích a preventivních programů škol, školských zařízení, ostatních organizací i krajských projektů. Pravidelná aktualizace informací se vztahem ke vzdělávání a prevenci na webových stránkách MŠMT. Preventivní a osvětová činnost Policie ČR.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MŠMT, MV - PČR
Spolupracující subjekty	
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	C 2.3 Realizace a podpora aktivit reflektujících rizika extremismu a předsudečné nenávisti, vysvětlujících výhody demokracie a představujících lidi, kteří bojovali/bojují za demokracii
-------------------------------	---

Způsob plnění	Realizace a podpora kulturních, osvětových, vzdělávacích či jiných aktivit.
Indikátory plnění	Podpora projektů v oblasti kinematografie a médií, literatury a knihoven, muzeí, galerií a památníků. Spolupráce resortů kultury, školství, mládeže a tělovýchovy a vnitra. Úzká spolupráce s občanským sektorem a zahraničními institucemi.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MK
Spolupracující subjekty	MŠMT, MV
Termín dokončení	12/2026

Specifický cíl C3: Transparentní a oboustranně výhodná integrační politika

Číslo a název opatření	C 3.1 Pokračování v realizaci integrační politiky v oblasti menšin
Způsob plnění	Realizace a podpora kulturních, osvětových, vzdělávacích či jiných programů v oblasti menšin a cizinců.
Indikátory plnění	Podpora kinematografie (např. festivaly) a médií s tematikou o menšinách a pro menšiny (např. periodický tisk, rozhlasová a televizní vysílání v jazycích menšin). Podpora uměleckých projektů (např. oblast tance, hudby či výtvarného umění). Podpora literatury a knihoven. Podpora muzeí, galerií a památníků. Plnění úkolů obsažených ve Strategii rovnosti začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030, se zvláštním důrazem na strategický cíl věnovaný snižování míry anticiganismu. Spolupráce s občanským sektorem.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MK
Spolupracující subjekty	MŠMT, MV, ÚV, MPSV, MMR
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	C 3.2 Pokračování v realizaci integrační politiky u cizinců
Způsob plnění	Metodická a finanční podpora projektů integrace cizinců na lokální úrovni. Pokračování v informování veřejnosti o migraci a integraci cizinců.
Indikátory plnění	Realizace úkolů z Koncepce integrace cizinců a opatření stanovených v rámci Strategické skupiny ke koordinaci řešení dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu.

Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MV
Spolupracující subjekty	MK, MŠMT, MPSV, MMR, MPO, MZV
Termín dokončení	12/2026

Číslo a název opatření	C 3.3 Provádění preventivních programů v sociálně vyloučených lokalitách
Způsob plnění	Koncepční uchopení problematiky sociálního začleňování a realizace preventivních projektů.
Indikátory plnění	Plnění úkolů Strategie sociálního začleňování 2021–2030. Plnění úkolů ze Strategie prevence kriminality v České 2022-2027. Pokračování v Programu prevence kriminality na místní úrovni, zejména pak v projektech Asistent prevence kriminality a Domovník – preventista v gesci MV.
Způsob financování	Náklady opatření budou řešeny z rozpočtových prostředků odpovědných a spolupracujících subjektů.
Odpovědný subjekt	MPSV, MV
Spolupracující subjekty	MŠMT, MPO, MF, MMR
Termín dokončení	12/2026

PŘÍLOHA 1 – VYHODNOCENÍ AKČNÍHO PLÁNU BOJE PROTI EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI 2023 - 2024

ÚVOD

Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2023-2024 je druhým ze tří akčních plánů, které mají sloužit k naplňování cílů Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021–2026 (dále jen „Koncepce“). U jednotlivých opatření je vždy vyhodnocováno naplnění indikátorů a samotná opatření budou hodnocena na škále

splněno – splněno částečně – nesplněno

s patřičným upřesňujícím komentářem.

V případě, že opatření není zcela splněno, je zvaženo jeho zařazení do následujícího akčního plánu, případně jiné řešení situace. Vyhodnocování na základě poskytnutých podkladů zpracovává odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Vyhodnocení je předkládáno Bezpečnostní radě státu a vládě.

VYHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ

Strategický cíl A: Zajistit ochranu a pomoc obětem trestné činnosti, ujednotit postup OČTŘ a vytvářet policii i státním zástupcům dobré podmínky k výkonu činnosti.

Specifický cíl A1: Respektování specifík obětí a ujednocení rozhodovací praxe.

A1.1 Posílení metodické podpory Policie ČR a státních zástupců v oblasti trestných činů z nenávisti

Splněno.

V rámci **Policie ČR** opatření plněno průběžně, v gesci Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování, ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a dalšími subjekty.

Na všech stupních státního zastupitelství existuje **obligatorní specializace státních zástupců na trestné činy spáchané z rasové, národnostní nebo jiné nenávistné pohnutky a extremismus**. Článek 1 odst. 1 písm. a) bod 1. pokynu obecné povahy nejvyššího státního

zástupce č. 10/2011, o informacích, ve znění pozdějších změn stanovuje, že státní zastupitelství, konají-li řízení v prvním stupni, mají povinnost **informovat odbor trestního řízení Nejvyššího státního zastupitelství o nápadu trestných činů spáchaných z národnostní, rasové, náboženské, politické nebo jiné nenávistné pohnutky a případně, i o způsobu vyřízení věci.**

Podle čl. 92 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, o postupu státních zástupců v trestním řízení, ve znění pozdějších předpisů platí, že *státní zástupce při dozoru ve věcech trestných činů spáchaných z nenávistné pohnutky spočívající v rasové, národnostní, náboženské a jiné nenávisti, popřípadě i trestných činů, kde tato pohnutka znakem skutkové podstaty není (např. § 272 trestního zákoníku), dbá na provedení všech úkonů potřebných ke zjištění pohnutky pachatele.*

V souladu s čl. 107 a přílohy č. 2 bodu 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, o postupu státních zástupců v trestním řízení, **Nejvyšší státní zastupitelství přezkoumává usnesení o zastavení trestního stíhání nebo postoupení věci na základě úplného spisového materiálu, jde-li o trestné činy rasově motivované nebo spáchané příslušníky extremistických skupin.**

Na Nejvyšším státním zastupitelství působí **národní zpravodaj pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti.** Aktuálně tento post zastává JUDr. Jan Lata, Ph.D., státní zástupce odboru trestního řízení Nejvyššího státního zastupitelství. Národní zpravodaj a jeho expertní tým jsou především garantem mezinárodní spolupráce a vzdělávacích aktivit. Na EXTRANETu státního zastupitelství v sekci „Národní zpravodajové“ uveřejňuje národní zpravodaj odkazy na důležitá judikatorní rozhodnutí, zprávy o své činnosti a další materiály související s problematikou extremistického charakteru.

Situace týkající se trestných činů z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek, a to včetně poznatků k postihu teroristických trestných činů, kterými disponuje státní zastupitelství, je každoročně shrnuta ve **Zprávě o činnosti státního zastupitelství.** V souladu s § 12 odst. 6 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, předkládá tuto zprávu nejvyšší státní zástupce prostřednictvím ministra spravedlnosti vládě, a to nejpozději do poloviny kalendářního roku. Součástí je také zpráva o činnosti národního zpravodaje pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti za uplynulý rok. Tyto materiály jsou dostupné všem státním zástupcům na EXTRANETu státního zastupitelství, ale také široké veřejnosti, neboť jsou uveřejněny také na internetových stránkách Nejvyššího státního zastupitelství (<https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/>).

A1.2 Systémové změny k zadokumentování nenávistné pohnutky

Splněno částečně.

Jedná se o dlouhodobý proces, který vyžaduje průběžnou inovaci celého systému Elektronického trestního řízení. Tento úkol je nicméně, v souladu s doporučeními pracovní skupiny zmocněnkyně pro lidská práva, chápán jako prioritní práce na něm budou probíhat i v následujícím období.

A1.3 Zprostředkování vzdělávání a tréninku policejním specialistům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti

Splněno.

Realizováno průběžně v rámci specializačních kurzů a instrukčně metodických zaměstnání.

V rámci **základní odborné přípravy (ZOP)** je problematika extremismu vyučována především ve vzdělávacím modulu „Základy práva“, resp. „Právo“ v souvislosti s rozborů skutkových podstat nejčastěji páchaných trestných činů na úseku extremismu, v modulu „Služba pořádkové a cizinecké policie“ (oprávnění policisty, formy činnosti výkonného organizačního článku Policie ČR – taktický postup při úkonech a zákrocích. K integraci poznatků dochází též v odborné přípravě ZOP v modulu „Komplexní policejní činnosti“. Výuka je zaměřena na rozpoznání znaků a hesel extremismu, zjištění diskriminačního jednání a provádění úkonů v souvislosti s odhalením a zadokumentováním informací v souvislosti s extremismem. Problematika extremismu je v jednotlivých modulech vyučována v teoretické úrovni jako součást dalších problematik, ale odraz nachází i v úrovni praktické v rámci modelových situací.

V rámci **kvalifikační přípravy** je uvedená problematika průřezově zahrnuta v předmětech Trestní právo hmotné a Operativně pátrací činnost. Potřebné znalosti z oblasti boje proti extremismu (např. odhalování, dokumentování trestné činnosti na území celé České republiky) byly průřezově vyučovány ve vzájemných souvislostech v jednotlivých odborných předmětech.

Plnění úkolu vzdělávání policistů se věnují instituce v rámci soustavy policejního vzdělávání. Konkrétně v rámci středního odborného vzdělávání, vyššího odborného vzdělávání i vysokoškolského vzdělávání.

A1.4 Zprostředkování vzdělávání a tréninku státním zástupcům v oblasti postihu nenávistné trestné činnosti

Splněno.

Ze vzdělávacích aktivit uskutečněných v roce 2024 lze vyzdvihnout certifikovaný e-learningový kurz na téma „**Předsudečné násilí a nenávistné projevy**“, který uspořádala Justiční akademie ve spolupráci s programem HELP Rady Evropy. Kurz byl určen především pro státní zástupce a soudce. Studium probíhalo v platformě programu HELP a obsahovalo celkem 7 modulů: 1. Úvod do předsudečných trestných činů a nenávistných projevů, 2. Pojem předsudečných trestných činů, 3. Mezinárodní právní rámec, 4. Vyšetřování, stíhání a trestání předsudečných trestných činů, 5. Nenávistné projevy, 6. Koncepce nenávistných projevů a svoboda projevu, 7. Účinné reakce na nenávistné projevy, 8. Právní normy týkající se nenávistných projevů.

Další vzdělávací akce na téma „**Hate crime a extremismus**“ proběhla ve dnech **6. – 7. 5. 2024** v prostorách Justiční akademie v Kroměříži. Seminář byl zaměřen na aktuální projevy extremismu v České republice, nejnovější judikaturu, včetně judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Věnoval se také problematice spojené s desinformační scénou či eskalací izraelsko-palestinského konfliktu.

A1.5 Spolupráce specialistů na extremismus a styčných důstojníků na menšiny. Spolupráce s Odborem pro sociální začleňování MMR a zástupci občanské společnosti za účelem zjišťování situace v oblasti menšin

Splněno.

Zejména spolupráce policejních specialistů na extremismus a styčných důstojníků na menšiny probíhá průběžně. Spolupráce a vzájemná součinnost je funkční.

Problematika je rovněž zohledněna v rámci naplňování Strategie romské integrace 2021–2030.

A1.6 Zajištění pomoci obětem trestné činnosti z nenávisti

Plněno průběžně.

Bylo pokračováno v aktivitách, resp. navazováno na aktivity popsané ve vyhodnocení Akčního plánu proti extremismu a předsudečné nenávisti v letech 2021-2022.

Specifický cíl A2: Vytváření podmínek pro práci Policie ČR a SZ, užší spolupráce.

A2.1 Zvýšení efektivity pracovních skupin specialistů na extremismus a nenávistnou kriminalitu

Plněno.

Činnost Národní centrály proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě byla doplňována i specialisty na úrovni krajských ředitelství policie. V Praze dlouhodobě úspěšně působí odbor extremismu a terorismu, v rámci Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje se připravuje zřízení samostatného oddělení pro extremismus, terorismus, předsudečnou nenávist a divácké násilí.

A2.2 Zpřesnění statistického vykazování nenávistných trestných činů

Splněno částečně.

Viz vyhodnocení úkolu A1.2.

A2.3 Udržování mezinárodní policejní a justiční spolupráce v oblasti extremismu a terorismu

V průběhu let 2023–2024 byl boj proti extremismu i nadále jedním z důležitých témat, která se v rámci Evropské unie řešila. Otázky terorismu i extremismu byly opakovaně projednávány na neformálních i řádných jednání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, na jednání Evropské rady, na jednání Výboru LIBE i na plénu Evropského parlamentu.

Na jednání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ministry o aktuálním stavu bezpečnostních hrozeb pravidelně informoval protiteroristický koordinátor EU a také zástupce předsednictví protiteroristické skupiny (Counter-Terrorism Group; CTG). Od poloviny 2024 byla tato hodnocení CTG nahrazena spoluprací bezpečnostních zpravodajských služeb v rámci tzv. Bernského klubu. „V prosinci 2024 Rada přijala závěry o budoucích prioritách na podporu společného úsilí Evropské unie a jejích členských států v boji proti terorismu.“

V souvislosti s pandemií, migrací a zejména po teroristických útocích v Izraeli v říjnu 2023 došlo k bezprecedentnímu nárůstu útoků v EU v souvislosti s antisemitismem. Tento trend reflektovaly Agentura EU pro základní práva (FRA), výsledky výzkumu Eurostatu, Evropská komise i Evropský parlament. Antisemitismus se šíří zejména v online prostředí, ale čím dál častěji dochází i k závažným násilným fyzickým činům.

S cílem zvýšit bezpečnost židovských komunit v EU byla v říjnu 2021 vydána první Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030). Ve snaze posílit boj proti nenávisti ve všech jejích formách Evropská komise v prosinci 2023 představila sdělení „Stop nenávisti: Evropa je ve svém postoji jednotná“. V Bruselu se v prosinci 2024 uskutečnila konference maďarského předsednictví k posilování bezpečnosti a zvyšování povědomí o zajištění bezpečnosti židovských komunit v EU, která se zaměřila na aktuální situaci a hrozby, roli třetích států a na online manipulaci. Rada pro obecné záležitosti (GAC) se dne 15. října 2024 shodla na potřebě řešit eskalující situaci koordinovaně na unijní úrovni a vedle toho vydala prohlášení Rady o podpoře židovského života a boji proti antisemitismu, které zdůrazňuje boj se všemi formami antisemitismu, rasismu, nenávisti a diskriminace. Komise současně představila První zprávu o pokroku Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života. Komise navíc umožňuje projektovou spolupráci členských států *Project Base Collaboration (PBC)* zaměřenou na řešení otázky antisemitismu v kontextu prevence radikalizace v EU. Společná setkání PBC sdružuje členské státy za účelem sdílení zkušeností, osvědčených postupů v oblasti prevence a potírání násilného extremismu. Výsledky posledního setkání PBC, které řídilo Německo a Rakousko, budou zveřejněny v 1. kvartálu roku 2026.

V rámci soustavy státního zastupitelství dobře funguje mezinárodní spolupráce. Česká republika má pro tuto oblast trestné činnosti ustanoveného národního zpravodaje pro boj proti terorismu, extremismu a trestným činům spáchaným z nenávisti, který je v kontaktu s národním zastoupením v Eurojustu. Případům mezinárodní justiční spolupráce v trestním řízení, které se týkají tohoto druhu trestné činnosti je věnována zvýšená pozornost. Značná část právní pomoci ve vztahu k cizině, týkající se tohoto druhu trestné činnosti, spočívá ve vyžádání e-důkazů. Nejčastěji jde o žádosti o právní pomoc do Spojených států amerických.

Boj proti extremismu na mezinárodní úrovni

Za Program bezpečnostní rozvojové spolupráce MV lze v rámci sledovaných opatření uvést realizaci 2 projektů, jejichž zaměření se okrajově dotklo problematiky boje proti extremismu a terorismu. Oba projekty byly primárně zaměřeny na kybernetickou bezpečnost a potírání kybernetické kriminality.

- *Projekt NCOZ s Ghanou – realizace studijního pobytu (2023) a expertní cesty (2024)*
Čeští experti předali ghanským kolegům poznatky o moderních metodách vyšetřování a využití technologických nástrojů, které umožní efektivněji odhalovat a vyšetřovat případy

trestné činnosti v kyberprostoru a zvýší bezpečnost obyvatelstva. Představené moderní metody budou mít mj. vliv na zvýšení operačních schopností ghanské policie v boji proti terorismu.

- Projekt NCTEKK s Ukrajinou – realizace studijního pobytu, expertní cesty a materiálního daru (2024)

Hlavním cílem projektu bylo předání znalostí a zkušeností v oblasti vyhledávání, odhalování, prověřování a vyšetřování trestné činnosti v oblasti kybernetické kriminality, kdy tato oblast nabývá na významu v důsledku aktuální bezpečnostní situace, a to zejména s ohledem na probíhající rusko-ukrajinský konflikt, jenž se v oblasti kybernetické kriminality promítl zejména exponenciálním nárůstem kybernetických útoků na kritickou informační infrastrukturu a ústřední státní orgány.

A2.4 Mechanismus umožňující podání trestních oznámení k nezákonným obsahům online. Zajištění uživatelského komfortu tohoto mechanismu pro veřejnost i pro policii

Splněno.

Portál občana umožňuje podání online trestního oznámení.

A2.5 Realizace programů bezpečnostního výzkumu zaměřených na podporu výzkumných a vývojových aktivit v oblasti boje proti terorismu a extremismu

Splněno.

Ministerstvo vnitra je gestorem národního bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „bezpečnostní výzkum“). Plní úkoly poskytovatele státní podpory ve výzkumu a vývoji na základě zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, v souladu s Reformou systému výzkumu, vývoje a inovací ČR (usnesení vlády č. 287/2008).

V současnosti je základním strategickým dokumentem pro rozvoj bezpečnostního výzkumu v ČR "Meziresortní koncepce podpory bezpečnostního výzkumu ČR 2017-2023 s výhledem do roku 2030", schválená usnesením vlády č. 509/2017.

Aktuálně jsou realizovány čtyři výzkumné programy účelové podpory:

- [Program Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019-2025 \(IMPAKT 1, UV č. 96/2019\)](#): Program je realizován v režimu veřejné soutěže s předpokládaným objemem podpory ve výši 1.230 mil. Kč. V rámci tohoto programu je podporováno 25 projektů.
- [Program bezpečnostního výzkumu ČR 2021–2026: vývoj, testování a evaluace nových bezpečnostních technologií \(SECTECH, UV č. 898/2020\)](#): Program je realizován v režimu veřejné soutěže s celkovým rozpočtem ve výši 714 mil. Kč. V rámci tohoto programu je podporováno 25 projektů.
- [Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2022-2027 \(SecPro, UV č. 283/2021\)](#): Program je realizován v režimu veřejné zakázky s celkovým rozpočtem ve výši 780 mil. Kč. Hlavním cílem programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů ČR prostřednictvím podpory výzkumných potřeb orgánů státní správy, které umožní

jednotlivým aktérům na poli zajišťování bezpečnosti získávat, osvojit si, udržovat a rozvíjet potřebné specifické schopnosti pro efektivní zabezpečování úkolů v jejich působnosti.

- [Program Otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023-2029](#) (OPSEC, UV č. 141/2022): Program je realizován v režimu veřejné soutěže s celkovým rozpočtem ve výši 2.396 mil. Kč. V tomto programu byla v roce 2022 vyhlášena a vyhodnocena první veřejná soutěž, ve které bylo k podpoře vybráno 51 projektů.

V rámci podpořených projektů napříč programy bezpečnostního výzkumu se problematice související s podporou výzkumu v oblastech souvisejících s aktivní minimalizací, odhalováním a vyšetřováním trestné činnosti související s jevy jako jsou extremismus či terorismus, věnuje několik projektů.

Specifický cíl A3: Pravidelné a srozumitelné informování veřejnosti.

A3.1 Pravidelný informační servis určený veřejnosti a médiím

Splněno.

Dokumenty Ministerstva vnitra jsou k dispozici zde: <https://mv.gov.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>, Výroční zprávy Bezpečnostní informační služby zde: <https://www.bis.cz/vyrocní-zpravy/>, Vojenského zpravodajství zde: <https://www.vzcr.cz/vyrocní-zpravy-o-cinnosti-vojenskeho-zpravodajstvi-41>, Nejvyššího státního zastupitelství zde: <https://verejnazaloba.cz/nsz/>¹. Dále byly vydávány různé ad hoc zprávy z bezpečnostní komunity určené médiím a veřejnosti. Zmínit je třeba produkty z dílny Centra proti hybridním hrozbám: <https://mv.gov.cz/chh/> a https://x.com/chh_mvcr?mx=2.

¹ Problematice extremismu a předsudečného násilí je věnována patřičná pozornost v každoroční zprávě o činnosti státního zastupitelství. V případě potřeby jsou vydávány zvláštní zprávy či stanoviska, např. „*Stanovisko k možností právního posouzení nenávislných projevů v souvislosti s teroristickým útokem hnutí Hamás na Izrael a navazujícím izraelsko-palestinským ozbrojeným konfliktem sp. zn. 1 SL 732/2023*“.

Strategický cíl B: Zvýšit efektivitu boje se skupinami ohrožujícími demokracii.

Specifický cíl B1: Posílení schopnosti bojovat s dezinformacemi s prvky xenofobie.

B1.1 Participace na vládních aktivitách proti hybridním hrozbám

Splněno.

Zodpovědné orgány se podílely na plnění Akčního plánu k Národní strategii pro čelení hybridnímu působení.

B1.2 Využívání strategické komunikace pro boj s dezinformacemi s xenofobním zaměřením

Splněno.

V rámci Ministerstva vnitra plní úkoly spojené se strategickou komunikací zejména Krizový informační tým (KRIT).

B1.3 Systémové potírání nezákonného nenávistného obsahu online

Splněno.

V hodnoceném období implementováno již vydané nařízení (EU) 2021/784 o potírání šíření teroristického obsahu online. V tomto kontextu je určitě na místě zmínit zákon č. 67/2023 Sb., o některých opatřeních proti šíření teroristického obsahu online, který v návaznosti na zmíněné nařízení EU upravuje působnost správních orgánů ČR vykonávajících státní správu na tomto úseku, pravomoc soudů, práva a povinnosti při odstraňování teroristického obsahu online a související přestupky.

K uplatňování zákona proti šíření teroristického obsahu online: Za roky 2023-2024 je registrováno okolo 10 příkazů k odstranění, všechny mimo Českou republiku a všechny byly splněny. Z dostupných informací lze dovozovat, že teroristický obsah je detekován jen zcela minimálně.

Čeští zástupci se zúčastnili akcí v rámci Evropského internetového fóra (<https://www.internetforum.eu/>), kde se mj. řešily aktuální otázky spojené s nelegálním obsahem online. V rámci této platformy docházelo k setkávání se zástupci Global Internet Forum to Counter Terrorism (<https://gifct.org/>) a Tech Against Terrorism (<https://www.techagainstterrorism.org/>). Hlavním kontaktním bodem pro EU Internet Referral Unit je Národní kontaktní bod proti terorismu v rámci Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.

B1.4 Zabránění poskytování peněz od státu subjektům šířícím nenávistný obsah

Neplněno.

Nicméně opatření je v trvalém zájmu bezpečnostní komunity. Úkol bude přesunut do akčního plánu na roky 2025 - 2026.

Specifický cíl B2: Posílení schopnosti detekovat radikalizované osoby

B2.1 Zvyšování schopnosti Policie ČR, Vězeňské služby, Probační a mediační služby rozpoznat prvky radikalizace

Splněno.

Tématu je věnována pozornost jak v rámci jednotlivých krajských ředitelství policie, tak i dalších organizačních složek Policie ČR.

Progresivním pracovištěm z hlediska radikalizace je Vězeňská služba ČR. Akademie Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem v rámci základní odborné přípravy (dále jen „ZOP“) typu A pro příslušníky Vězeňské služby ČR vyučuje téma radikalismu a extremismu v předmětech Profesní etika a Pedagogika. V rámci ZOP typu B pro odborné zaměstnance Vězeňské služby ČR je téma terorismu a extremismu vyučováno v předmětech Profesní etika, Forenzní a Penitenciární psychologie. V rámci prohlubování znalostí v oblasti extremismu absolvují příslušníci a odborní zaměstnanci Vězeňské služby ČR e-learningový kurz, který byl vytvořen ve spolupráci s Policejní akademií ČR v Praze. Tématu extremismu je navíc každoročně věnována pozornost v rámci služební a profesní přípravy příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby ČR, která se provádí ve stanovených termínech na všech organizačních jednotkách.

Personální oddělení Vězeňské služby ČR u uchazečů o pracovní poměr požadují výpis z evidence Rejstříku trestů (od 1. ledna 2025 rejstřík trestů spravovaný Ministerstvem spravedlnosti) a u uchazečů o přijetí do služebního poměru postupují v souladu s § 14 a § 16 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Za tímto účelem si vyžádají opis z evidence Rejstříku trestů, opis z evidence přestupků vedených Rejstříkem trestů, výpis z evidencí vedených Ministerstvem vnitra ČR a dalšími orgány veřejné správy a na žádost je Policií ČR provedeno šetření v místě trvalého pobytu uchazeče ověřující jeho bezúhonnost.

Dále se evidují čestná prohlášení uchazečů o tom, že nepodporují, nepropagují nebo nesympatizují s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka, či které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob.

Současně s výše uvedenými kroky jsou také využívány možnosti psychologů při posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů o přijetí do služebního poměru a psychologického posuzování uchazečů o zaměstnání u Vězeňské služby ČR.

Co se týká odborného zacházení, Vězeňská služba ČR vězněné osoby s rizikem radikalizace diferencuje podle výše a zaměření rizik, přičemž vedle vzdělávání a zaměstnávání

klade zvláštní důraz na odborné zacházení ve smyslu snižování kriminogenních rizik. K tomu vězněné osoby s rizikem radikalizace zapojuje především do skupinových (terapeutických) intervencí, které nemusí být nutně zaměřeny na téma radikalizace jako takové, ale týkají se širších terapeutických témat sebeuvědomění, sebehodnoty, emočního prožívání a násilí. Vězeňská služba ČR vzhledem k nízkému počtu radikalizovaných vězněných osob nedisponuje samostatným deradikalizačním programem a je značně zdrženlivá v umisťování radikalizovaných vězňů do skupin a v jejich vyčleňování, aby takovým jedincům nedávala příležitosti cítit se výlučně a získávat další následovníky.

Vězeňská služba ČR předala Psychologickému pracovišti Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR anonymizovaná data k odsouzeným s rizikem radikalizace, t.č. ve výkonu trestu v ČR, v počtu 33 testovaných osob za účelem výzkumu. Cílem výzkumu má být naučit se identifikovat osoby v procesu radikalizace, identifikovat jejich charakteristiky v profilu jedince a navrhnout cílené deradikalizační intervence v závislosti na profilu radikalizace jedince. Zjištěné výsledky výzkumu mají být poskytnuty Vězeňské službě ČR k dalšímu využití.

V současné době Vězeňská služba ČR eviduje tři osoby ve výkonu trestu odnětí svobody pro teroristické trestné činy.

B2.2 Konceptní uchopení problematiky terorismu a měkkých cílů

Splněno.

Policie ČR provedla v reakci na střelbu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy analýzu výcviku, vzdělávání, investic, práce s informacemi i přístupu k provozovatelům měkkých cílů. Analýza se týkala např. vybavení prvosledových hlídek, systému varování, evidence měkkých cílů, rozsahu střeleckého výcviku apod. V oblasti vzdělávání a výcviku byly doplněny některé prvky do Základní odborné přípravy, byly otevřeny nové výcvikové polygony. Zdůrazňována byla nutnost provádění cvičení v reakci na aktivního útočníka na úrovni územního odboru a dále pak s ostatními složkami Integrovaného záchranného systému. Dalším tématem byla otázka sjednocení informačních systémů za účelem vytvoření sjednocujícího analytického nástroje. Další otázkou je pak naplňování nové zbraňové legislativy, např. ve vztahu k centrálnímu registru zbraní.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zpracovalo příručku s bezpečnostními standardy pro školy a školská zařízení.

Navrhovaná opatření vyžadují delší časový horizont, některá z nich už jsou v současné době plněna.

B2.3 Zvýšení schopnosti okamžitě reagovat na tzv. nízkoprofilové útoky ze strany Policie ČR

Viz opatření B.22.

B2.4 Vytváření platformy spolupráce pro oblast extremismu cizinců

Splněno.

Standardizovaná spolupráce probíhá průběžně.

„Platformou spolupráce“ jsou pro státní zástupce mezinárodní smlouvy a právní předpisy Evropské unie pro mezinárodní justiční spolupráci v trestním řízení.

Specifický cíl B3: Udržování schopnosti zvládat násilná shromáždění

B3.1 Trénink, vzdělávání a cvičení policejních složek s cílem zvládat shromáždění s násilným prvkem

Splněno částečně.

V roce 2024 MV realizovalo několik běhů kurzu **Řízení bezpečnostních opatření** (P3/0131), kde je problematika extremismu vyučována v rámci modulu Bezpečnostní opatření při projevech politického extremismu a terorismu, jehož se zúčastnilo celkem 45 osob.

B3.2 Aktualizace metodických standardů u pořádkových jednotek

Splněno.

Úkol plněn kontinuálně. Od roku 2023 nově funguje Speciální pořádková jednotka Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

B3.3 Metodická pomoc obcím v oblasti shromažďovací agendy

Splněno.

Nadále platí, že metodickým pracovištěm pro zákon o právu shromažďovacím je odbor bezpečnostní politiky. V případě potřeby jsou pracovníci odboru připraveni konzultovat postup přímo s úředníky obcí a krajů. Úředníci obcí se na pracovníky ministerstva pravidelně obrací jak s obecnými dotazy na aplikaci zákona o právu shromažďovacím (např. posuzování dodržení náležitostí oznámení shromáždění, postup v případě nedodržení pětidenní lhůty pro oznámení shromáždění atp.), tak s konkrétními dotazy směřujícími k projevům, k nimž během shromáždění může docházet (např. provolávání různých hesel, posuzování účelu shromáždění).

Specifický cíl B4: Pokračování v opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek

B4.1 Pokračování v nastavených opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek a ozbrojených sil a proti možnému působení extremistů či šíření extremistických názorů v těchto subjektech

Splněno.

Opatření proti infiltraci extremistů do bezpečnostních složek jsou již několik let standardizována a jsou průběžně realizována.

V rámci resortu **Ministerstva obrany** se opatření vztahovala zejména na nové zájemce o služební/pracovní poměr v resortu MO a na zařazování vojáků v záloze do aktivních záloh. Tradičně probíhá spolupráce mezi Vojenskou policií a Policií ČR. Resort obrany klade důraz na vzdělávací aktivity personálu. Problematika extremismu a předsudečné nenávisti je zakotvena v koncepčních dokumentech věnujících se prevenci rizikového chování.

Uchazeč o přijetí do pracovního poměru k **Vězeňské službě ČR** prohlašuje čestným prohlášením, že „nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka, nebo které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob“. Obdobná úprava platí i pro přijetí do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru. Pravdivost čestného prohlášení zájemce o přijetí do služebního poměru k Vězeňské službě ČR se ověřuje postupem podle ustanovení § 14 a § 16 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Uvedené ustanovení citovaného zákona bezpečnostní sbor opravňuje žádat o výpis z evidencí vedených Ministerstvem vnitra a dalšími orgány veřejné správy. Zároveň na žádost provede Policie ČR šetření v místě trvalého pobytu uchazeče ověřující jeho bezúhonnost. Současně s výše uvedenými kroky jsou také využívány možnosti psychologa při posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů o přijetí do služebního poměru a psychologického posuzování uchazečů o zaměstnání u Vězeňské služby ČR.

V rámci **Celní správy ČR** uchazeč o přijetí do pracovního poměru prohlašuje čestným prohlášením, že nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka, nebo které hlásá národnostní, náboženskou nebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob. Shodná úprava platí i pro přijetí do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru. Pravdivost čestného prohlášení zájemce o přijetí do služebního poměru k Celní správě ČR se ověřuje postupem podle ustanovení § 14 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.“

B4.2 Poskytování podpory a pomoci od PČR vůči obecním policiím v otázce zamezení infiltrace extremistů

Splněno.

Plněno průběžně.

Specifický cíl B5: Paralyza protidemokratických domobran

B 5.1 Eliminace protidemokratických domobran

Splněno.

Činnost protidemokratických domobran se stala prioritním předmětem zájmu bezpečnostních složek. Ve sledovaném období byly však spíše v útlumu. Veřejnost byla o této komunitě informována prostřednictvím zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti či výroční zprávy Bezpečnostní informační služby.

Strategický cíl C: Transparentní a srozumitelné posilování důvěry v demokracii.

Specifický cíl C1: Aktivity na reintegraci (z)radikalizovaných a prevenci recidivy

C1.1 Podpora zavádění probačních a resocializačních programů pro mladistvé pachatele i dospělé pachatele

Splněno.

Probační a mediační služba ČR pokračovala ve sledovaném období v aktivitách, které byly započaty v předchozích letech a byly vyhodnoceny v rámci vyhodnocení Akčního plánu na roky 2021-2022.

Specifický cíl C2: Vzdělávání a osvěta

C2.1 Revize rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

Splněno.

V rámci revize rámcových vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (dále jen „RVP ZV“ byl aktualizován obsah všech vzdělávacích oblastí. Nově jsou formulovány očekávané výsledky učení (dříve očekávané výstupy), kterých má žák dosáhnout na konci 5. ročníku a na konci základního vzdělávání, a to ve všech částech RVP ZV (klíčové kompetence, průřezová témata, základní gramotnosti i vzdělávací obory a oblasti). Vzdělávací obsah je aktualizován tak, aby připravoval žáky na schopnost čelit výzvám aktuálního světa a aktivně a odpovědně se podílet na tvorbě „světa budoucího“, aby umožnil žákům tvořit si, na své úrovni rozvoje, poznatky ze široké škály zdrojů a rozvíjet kritické myšlení i emoční prožívání. Vzdělávací obsah a učební činnosti by se měly vztahovat k aktuálním a reálným problémům, kterým mladí lidé a společnost čelí.

Mediální výchova jako samostatné průřezové téma není uvedena, ale je obsažena téměř ve všech tematických okruzích nejen vzdělávacích oblastí a oborů, ale také klíčových kompetencí, průřezových témat i základních gramotností (např.: vyhodnocení mediálních sdělení, získání informací z e-knih, podcastů, audioknih, sociálních sítí...).

Mezi osm klíčových kompetencí patří také klíčová kompetence digitální.

Klíčová kompetence digitální představuje soubor znalostí, dovedností a postojů, které umožňují žákům účelně, bezpečně a efektivně využívat digitální technologie při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života, aktivně se podílet na utváření digitálního světa a nacházet rovnováhu mezi světem digitálním a fyzickým.

Zde je zmíněna i problematika informačních a komunikačních technologií.

Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založená na aktivních činnostech, při kterých žák využívá inforatické postupy a pojmy, věnuje se rozpoznávání a posuzování společenských rolí, práci s předsudky a stereotypy, rozpoznávání toho, co ovlivňuje rozhodování a jak se odrážejí hodnoty v různých životních situacích. Specifikem je zaměření na problematiku demokracie a lidských práv, na orientaci ve veřejném a politickém dění na různých úrovních, na rozvoj právního a občanského povědomí pro běžné situace fyzického i digitálního života, na uplatňování zásad finanční gramotnosti. Žák je veden k přijímání, rozvíjení a projevování odpovědného přístupu, včetně respektování a prosazování demokratických principů, ústavních hodnot a lidských práv a svobod.

C2.2 Podpora preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních

Splněno.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) vyhláší každoročně Výzvu na podporu aktivit primární prevence rizikového chování a podporu duševního zdraví ve školách a školských zařízeních. Celková alokovaná částka v této Výzvě je 35,6 mil. Kč. Z Výzvy byly podpořeny krajské projekty, na které byla vyčleněna částka 7 mil. Kč a individuální projekty s alokovanou částkou 28,6 mil. Kč. Dotací bylo možné v letech 2023 a 2024 podpořit školské programy primární prevence rizikového chování anebo duševního zdraví, dále bylo podporováno vzdělávání pedagogických pracovníků či budoucích pedagogických pracovníků, a v rámci krajských projektů byly podporovány krizové intervenční týmy.

MŠMT postupně aktualizuje metodická doporučení k tématům oblasti primární prevence rizikového chování a duševního zdraví. V roce 2023 byla zpracována dvě nová témata – Psychická krize/duševní onemocnění žáka a Sebevražedné chování, téma Poruchy příjmu potravy bylo revidováno. V roce 2024 byla revidována témata Záškoláctví a Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole. Nyní jsou finalizována další dvě témata, která prošla revizí, a to Sexuální rizikové chování a Spolupráce škol a PČR, zveřejněna budou na počátku roku 2025. Metodická doporučení k tématům rizikového chování a podpoře duševního zdraví je možné najít na následující webové adrese: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>.

V květnu 2024 MŠMT dále představilo materiál „Cílená opatření v oblasti systémové podpory dětského duševního zdraví“. Tato opatření mají za cíl vytvořit prostředí, ve kterém se děti a žáci budou cítit dobře a budou schopni dosahovat svého maximálního potenciálu. Opatření navržená MŠMT jsou navázána na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Podrobnosti a dokument jsou k dispozici na adrese <https://msmt.gov.cz/ministerstvo/novinar/msmt-predstavuje-cilena-opatreni-na-podporu-detskeho>.

Probíhala pravidelná jednání s krajskými školskými koordinátory prevence, na kterých byli dotčení pracovníci seznamováni s aktuálními tématy. Ta byla dále předávána do škol. V roce 2023 proběhlo 9 jednání, z toho 2 prezenční. V roce 2024 se uskutečnilo 10 jednání, z toho opět 2 v prezenční formě.

MŠMT dále pracuje na obnově hodnocení kvality poskytovatelů programů primární prevence. Je předpokládáno, že hodnocení bude probíhat ve dvou úrovních. Konkrétní postupy

realizace jsou aktuálně předmětem jednání jak v rámci úřadu, tak s externími subjekty. Spuštění základní úrovně hodnocení kvality je plánováno ve školním roce 2025/2026.

MŠMT podporuje interaktivní platformu iPREV, jejíž realizátorem a správcem je Klinika adiktologie 1.lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Na osvětových a vzdělávacích aktivitách se podílejí i experti ze soustavy policejního vzdělávání, zejména z řad Policejní akademie. Tito experti spolupracují i s obdobnými mezinárodními institucemi.

C2.3 Realizace vzdělávacích a poradenských programů zaměřených na prevenci vzniku konfliktů, zvyšování tolerance, řešení či mediace sporů

Viz bod C2.2.

C 2.4 Realizace mediální kampaně

Splněno.

Mediální kampaň HateFree Culture působila na veřejnost prostřednictvím webových stránek (www.hatefree.cz), facebookové a instagramové kampaně.

Kampaň začala postupně opouštět problematiku hoaxů a dezinformací a zaměřila se na vyplnění mezer, které se v mediálním prostředí stále vyskytují. Díky týmu novinářů byla zpracovávána témata, kterým se v mainstreamových médiích tolik prostoru nedostává, nebo jsou zpracovávána povrchně. Vycházely tak reportáže, rozhovory s odborníky na rozličná témata i rozhovory se zástupci menšin či jiných marginalizovaných skupin. Kampaň se snažila dávat hlas těm, kteří ho v českém mediálním prostoru často nemají. Vznikla také krátká videa pro sociální sítě, která představila zajímavé osobnosti, témata nebo dobré praxe. Tato videa měla desetitisíce zhlédnutí (https://www.facebook.com/pg/HateFreeCulture/videos/?ref=page_internal). Kampaň se také začala věnovat reportážním a rozhovorovým seriálům, které daly příležitost do hloubky představit konkrétní téma a upoutat k němu dlouhodobější pozornost. Od svého počátku také poskytovala prostor pro moderovanou diskusi, a to zejména na facebookovém profilu (<https://www.facebook.com/HateFreeCulture>). Dokumentární podcast Exteriéry, jenž byl spuštěn v září 2021, přiblížil příběhy marginalizovaných osob široké veřejnosti. Tento podcast byl v letech 2022-24 nominován na cenu Prix Bohemia. Kampaň pokračovala v udržování a v propagaci sítě HateFree Zone. V roce 2022 jich bylo registrovaných 308. Tyto HateFree zóny, mezi nimiž jsou kavárny, divadla, galerie, velvyslanectví, fakulty či kostely, deklarují, že je u nich vítán každý. V rámci kampaně v roce 2022 tým organizoval i otevřené snídaně či pikniky přímo v některých HateFree Zonách a tím podporoval realizaci komunitních akcí. V roce 2024 byla realizována kampaň Umění ve veřejném prostoru, která zasáhla celkem 133 obcí v celé ČR.

Celkem došlo do konce realizace kampaně v dubnu 2024 k zapojení přes 3,5 mil. osob. V dubnu 2024 byla realizace projektu ukončena, s projektem plánovaně skončila i kampaň Hate Free Culture.

V rámci aktivity PR pohotovost projektu Místo pro všechny byly podporovány samosprávy v komunikaci náročných lidskoprávních témat směrem k veřejnosti. Byla pro ně

přichystána nabídka seminářů zaměřených na PR komunikaci, ale i s přihlédnutím ke specifikům krizové komunikace. Samosprávy se často setkávají s vlnou nenávistných projevů při komunikaci náročných lidskoprávních témat, díky konzultační činnosti tomu však mohou předcházet. Ke konci projektu v dubnu 2024 bylo realizováno více než 200 hodin konzultací v rámci 30 intervencí pro více než 20 obcí - např. města Dubí, Brno, Chomutov, Děčín, Žatec, Žampach ve spolupráci s Pardubickým krajem a 16 seminářů v Praze, Čáslavi, Hostivici, Kaplici, Plzni, Karlových Varech, Žatci, Chomutově (2x), Velkých Hamrech, Pardubicích, Jihlavě, Brně (2x), Zlíně a Ostravě.

C2.5 Realizace a podpora aktivit reflektujících rizika extremismu a předsudečné nenávisti, vysvětlujících výhody demokracie a představujících lidi, kteří bojovali/bojují za demokracii

Splněno.

Role Ministerstva kultury v řešení problematiky extremismu spočívá v oblasti prevence, respektive výchovy a kultivace společnosti. Seznamování veřejnosti jak s kulturou, historií i současností národů žijících v České republice, tak i národů a etnik jiných zemí, včetně mimoevropských, je nedílnou součástí celospolečenské výchovy směřující k etnické a náboženské toleranci. Specificky zaměřená muzea, galerie a památníky (např. Památník Terežín, Památník Lidice) tuto výchovu prohlubují úžeji zaměřenými doprovodnými aktivitami, jako jsou nejrůznější semináře, přednášky a setkání s žijícími pamětníky událostí, jež projevy rasismu a etnické nesnášenlivosti v nedávné minulosti dokumentují, připomínají a varují před jejich nebezpečím.

Oblast médií a audiovize

Byly podpořeny některé projekty z okruhu *Filmová a mediální výchova* ve výběrovém dotačním řízení v oblasti audiovize a médií. Jsou to například:

- *Projekt Mládež a média – Zvyšování mediální gramotnosti dětí a mládeže* (v roce 2023 podpořeno částkou 65.000,- Kč, v roce 2024 částkou 65.000,- Kč),
- *Dětská televize Liberec* (v roce 2023 podpořeno částkou 40.000,- Kč, v roce 2024 částkou 60.000,- Kč),
- *Příběhy našich sousedů* (v roce 2023 podpořeno částkou 450.000,- Kč, v roce 2024 částkou 500.000,- Kč),
- *Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava* (v roce 2023 podpořen částkou 5.300.000,- Kč, v roce 2024 částkou 5.650.000,- Kč),
- *Jeden svět – Mezinárodní festival filmů o lidských právech* (v roce 2023 podpořen částkou 6.600.000,- Kč, v roce 2024 částkou 6.900.000,- Kč).

Díky programu *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin* je podporováno vydávání periodického tisku a provozování rozhlasového a televizního vysílání v jazyce národnostních menšin, popř. tisku a vysílání šířícího informace o těchto menšinách. V roce 2023 bylo v tomto programu mezi 27 projektů rozděleno 20.050.000,- Kč a v roce 2024 mezi 25 projektů 20.850.000,- Kč.

Oblast umění, knihoven a kreativních odvětví

Poskytováním dotací jsou podporovány aktivity, které napomáhají realizaci kulturního dialogu i vzájemnému poznávání odlišných kultur. V roce 2024 bylo podpořeno 5 projektů, celková dotace činila 9.775.000,- Kč Namátkou lze uvést následující projekty podpořené v roce 2024:

Oblast	Název projektu	Předkladatel	Dotace (v tis. Kč)	Termín konání projektu
Tanec	420PEOPLE	420PEOPLE, z. ú.	5.525	celoročně
Hudba	festival RESPECT PLUS 2024	Rachot Production, s. r. o.	1.000	celoročně
Hudba	Mezinárodní festival pravoslavné hudby Archaion Kallos	Spolek Philokallia	100	celoročně

Jsou poskytována též tzv. stipendia (příspěvky na tvůrčí a studijní účely podle § 10 zákona č. 203/2006 Sb.). Stipendia pro zahraniční žadatele byla v roce 2024 tři, celkem byly rozděleny prostředky ve výši 377.000,- Kč.

V každoročním dotačním řízení *Knihovna 21. století*, bylo v roce 2023 poskytnuto celkem 110. 000,- Kč na 4 projekty zaměřené na aktivity pro národnostní menšiny a na nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny. V roce 2024 bylo poskytnuto celkem 80.000,- Kč na 3 projekty zaměřené na aktivity pro národnostní menšiny. Jednou z podpořených aktivit byl projekt spolku Prague Pride s názvem *Literární mosty: Podpora integrace ukrajinsky a ruský mluvících LGBT+ osob*.

Formou podpory vydavatelů knih v českém jazyce Ministerstvo kultury v roce 2024 podpořilo např. knihy nakladatelství Kher (dotace v celkové výši 225.000,- Kč). Z periodických titulů MK podporuje časopis A2.

Další prostředky byly v obou letech vynaloženy na projekty na podporu čtení a čtenářství, které mají přispívat ke kultivaci osobnosti.

S bojem proti extremismu a předsudečné nenávisti poměrně úzce souvisí vládní strategie na podporu oblasti knihoven, *Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2021–2027* (UV č. 840 ze dne 17. srpna 2020), jejíž podnázev zní *Knihovny – pilíře občanské společnosti, vzdělanosti a kultury*.

Oblast muzeí a galerií

Do působnosti odboru muzeí a galerií v současnosti spadá 20 státních příspěvkových organizací, jimiž jsou muzea, galerie a památníky. Programově se problematikou extremismu a předsudečné nenávisti zabývají především tyto organizace: Muzeum romské kultury, Památník Terežín, Památník Lidice a Památník ticha.

Národní muzeum (NM) v roce 2024 vytvořilo edukační program *Dějiny rozmanitosti: LGBT+ v Československu ve 20. století*. Pilotní realizace programu, určeného pro žáky druhého stupně ZŠ a SŠ, je naplánována na první polovinu roku 2025. V období let 2023–2024 dále realizovalo několik projektů a programů, které přispívají ke vzájemnému poznávání a rozšiřování

povědomí o kultuře cizinců, např. výzkumný projekt *Národní a kulturní identita českých komunit na Ukrajině v 19.–21. století v movitém kulturním dědictví ČR (NAKI III)*, edukační program pro ZŠ a SŠ s tématem Slováků v Československu, *Česko-slovenský příměstský tábor pro děti ve věku 8–12 let, zaměřený na historii, kulturu a jazyk Slováků v kontextu společné historie, mezikulturní poznání a porozumění*, výstava *Vietnam blízký a vzdálený* přibližující tradiční vietnamskou kulturu, historii této země i příběh početné komunity žijící v České republice.

Moravské zemské muzeum (MZM) nabízí vzdělávací programy pro základní a střední školy, vázané například na expozici Středoevropská křižovatka. Dále vzdělávací program *Normalizaci navzdory*, výstavu *Stezky třetího odboje*. Muzeum pokračuje v přípravě expozice v uherskohradištské věznici – Památník obětí totalitních režimů. V letech 2023–2024 také proběhla řada tematicky zaměřených přednášek a besed. Etnografický ústav Historického muzea MZM spolupracoval s národnostními spolky a organizacemi: Asociace Babylon, z. s., Nadační fond Hellenika, Polonus – Klub Polski v Brně, Ukrajinský folklorní soubor Kupava; spolupracoval s Muzeem romské kultury v oblasti sbírkotvorné agendy; podílel se na přípravě festivalu *Babylonfest*, připravil výstavu *Já se chci vrátit domů... Soudní procesy s tzv. řeckými monarchofašisty v Československu v 50. letech 20. století, Vánoční koncert národnostních menšin*. Za aktivity směřující k integraci menšin lze považovat např. i komentované prohlídky výstavy *Tisíc tváří Amazonie* v Pavilonu Anthropos s překlady do ukrajinštiny a angličtiny.

Slezské zemské muzeum (SZM) se extremismu a předsudečné nenávisti tradičně věnuje např. v rámci Národního památníku II. světové války v Hrabyni nabídkou jednoho ze svých edukačních programů holocaustu Židů, Romů a Sinthů.

Tematicce se SZM věnuje i v rámci výzkumné činnosti V letech 2022–2024 byl ve spolupráci s Etnologickým ústavem AV ČR realizován výzkumný projekt Grantové agentury ČR *Transformace Slezska 1945–1948*, jehož výstupem se stala také stejnojmenná shrnující monografie. Vedle výzkumné činnosti byla uvedena témata prezentována též v přednáškové činnosti pracoviště a na mezinárodních konferencích (kongres *British Association for Slavonic and East European Studies*, Cambridge, duben 2024, kongres *European Association for Urban History*, Ostrava 2024).

Národní technické muzeum realizovalo několik výstav a expozic, jejichž smyslem bylo mj. oslovit návštěvníky s různými typy znevýhodnění (expozice *Tatra 77a – od zázraku k vraku a pět, výstava Vnímám svět jinak, přesto v něm žiju s vámi*) nebo připomenout osoby bojující za svobodu a demokracii (výstava *Příběh odboje, radiostanic a atentátu na Heydricha*).

Technické muzeum v Brně (TMB) v letech 2023–2024 TMB realizovalo např. *Kyberworskhop 2023–2024*, který se věnuje také problematice extremismu a předsudečné nenávisti v online prostředí, výstavu *Lidé odvedle – neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem*, nebo výstavu *Bojiště ve Vietnamu se stalo mým osudem, která představila zapomenutý příběh Čechoslováka Štefana Mazáka, bojovníka za svobodu a demokracii*. TMB spolupracuje s romským střediskem DROM a připravuje kulturní aktivity zaměřené na ukrajinské občany a jejich integraci do české společnosti.

Národní galerie v Praze (NGP) spolupracovala s Pamětí národa prostřednictvím divadelního cyklu *Paměť jsme my / We Are Memory*, který představil osobnosti, které bojují za demokracii.

V přízemí Veletržního paláce uspořádala konferenci *Spojené národy: Umění a kulturní politika 90. let v České a Slovenské republice*, která se věnovala se menšinám. Na konferenci vystupovali také zástupci vietnamské a slovenské menšiny.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UMP) se v řadě svých projektů věnuje tématu vztahu designu a demokracie. Ukazuje úzkou souvislost umělecké tvorby a politického prostředí. Příkladem může být výstava *Žijeme lidsky? Svaz československého díla 1914–1948 a hnutí za reformu bydlení*. V řadě projektů UPM také připomíná přínosy multinárodnosti společnosti, soužití Čechů a Němců v monarchii či za první československé republiky (např. v chystané výstavě dějin čsl. textilního tisku). V minulých letech UPM poskytovalo pomoc ukrajinským kolegům zasaženým válečným konfliktem. Připravilo několik akcí pro ukrajinskou menšinu, zvláště pro rodiny s dětmi.

Moravská galerie v Brně (MGB) vystavila tvorbu umělkyně romského původu Selmy Selman *Skrze plameny..* K uvedené výstavě byla v roce 2024 realizována přednáška *Identitární politika: Hlas romských umělců a umělkyně* a rodinný workshop *Jsem oprýskaný, ale do koše nechci*. V MGB jsou zaměstnáni kolegové z Ukrajiny. Jejich přítomnost, rychlá adaptace na pracovní prostředí a splňování požadovaných podmínek pro práci přispívá k vytváření inkluzivního prostředí a může být příkladem pro ostatní. Současně tak MGB přispívá ke vzájemné toleranci a pochopení. V letech 2023–2024 MGB realizovala doprovodný program pod hlavičkou *My Moravian Gallery*, cílený na cizince žijící v ČR, a spolupracovala při tom na tvorbě programu s cizinci dlouhodobě i dočasně žijícími v ČR.

Muzeum umění Olomouc (MUO) v roce 2024 pořádalo již 17. ročník festivalu *Dny židovské kultury Olomouc*, který vychází z toho, že je nejlepší, když se dvě kultury navzájem poznávají, respektují a chápou případné odlišnosti. Přehlídka, jejíž součástí jsou výstavy, přednášky, koncerty a další akce, přibližuje nejen soužití Židů a Čechů nyní i v minulosti, ale věnuje se samozřejmě i holocaustu – tedy tomu, kam až může vést náboženská, národnostní či rasová nesnášenlivost. Edukační oddělení pořádá jednou týdně *Otevřený ateliér*, který navštěvují ukrajinské i české děti. Tyto workshopy zahájilo MUO po vypuknutí války na Ukrajině jako společnou aktivitu pro uprchlíky z Ukrajiny a děti i rodiče z České republiky. Součástí mezinárodního dialogu byl také přeshraniční projekt *Příběhy přítomnosti (РОЗПОВІДІ ПРИБУТНОСТЕЇ / Narrative presences)*, který podporuje komunikaci a uměleckou výměnu mezi vysídlenými ukrajinskými komunitami v Ivano-Frankivsku (Ukrajina), Vídni (Rakousko) a Olomouci (Česká republika). Performanci *Příběhy přítomnosti* uvedlo MUO v červnu 2024 v rámci Trienále SEFO 2024 v premiéře a několika reprízách.

Národní muzeum v přírodě (NMvP): V roce 2024 proběhl ve Valašském muzeu v přírodě v Dřevěném městečku 30. ročník mezinárodního festivalu *Romská píseň*.

Ve Valašském muzeu v přírodě se též v roce 2024 konal Mezinárodní festival slovenského folkloru v České republice *Jánošíkov dukát 2024*, na němž vystoupily soubory národnostních menšin žijících v České republice.

Husitské muzeum v Táboře (HMT) uspořádalo pietní akt na památku obětí holocaustu *Pamatuj!*, řadu přednášek pro veřejnost a edukační programy pro mládež.

Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě (MJAK): K naplňování opatření lze zařadit akci *Comeniusdag / Comenius Day / Den Komenského* uspořádaný v nizozemském Naardenu ve spolupráci s MJAK. Program zdůrazňuje potřebu překonávat rozdíly, které rozdělují současnou společnost, a hledat cesty ke vzájemnému porozumění. V roce 2023 se zaměřil na problematiku uprchlíků a na nezbytnost pomáhat bez ohledu na náboženství, politické názory, etnicitu, národnost, pohlaví či sexuální orientaci. V roce 2024 byl tématem „Labyrint světa a ráj srdce“.

Muzeum romské kultury (MRK): V dlouhodobé perspektivě se v oblasti boje proti extremismu a predsudečné nenávisti snaží v celém spektru činností muzea (výstavní, vzdělávací či publikační aktivity) sblížovat majoritu s minoritou a být prostorem pro setkávání kultur.

V evropských souvislostech unikátní instituce dokumentuje dějiny a kulturu Romů a Sintů, resp. mnoha různých romských subetnických skupin a komunit. Jako jediná paměťová instituce v ČR se dlouhodobě věnuje i výzkumu a prezentaci romského tzv. zapomenutého či vytěsňeného holokaustu – včetně aktivit obou Památníků holokaustu Romů a Sintů – v Hodoníně u Kunštátu a v Letech u Písku. Za rok 2024 v Muzeu proběhlo více jak 120 edukačních akcí s návštěvností 3.000 žáků a studentů.

Památník Lidice (PL): Většina činností Památníku Lidice a Památníku Ležáky směřuje k upozorňování na škodlivost extremismu a předsudečné nenávisti. V rámci komentovaných prohlídek pietních území, vzdělávacích programů, stálých expozic muzeí i doprovodných akcí je vždy kladen důraz na odsouzení extremismu a xenofobie. Z aktivit v roce 2024 lze uvést venkovní výstavu *Hrdinové. Příběhy odvahy a zrady v obrazech Zdenky Landové*, soubornou výstavu děl akademické malířky Zdenky Landové, která ve svých kresbách ztvárnila události, které vedly k vyhlazení osady Ležáky. Nová putovní výstava *Operace Anthropoid* vypráví o jednom z nejvýznamnějších činů československého odboje, který se právem řadí až na samý vrchol aktivit evropské protinacistické rezistence. Výstava *Přijdu hned: Příběh Anny Letenské* je komiksově zpracování životního příběhu divadelní a filmové herečky, která se se svým manželem architektem Vladislavem Čalounem zapojila do odbojové činnosti. Téma holokaustu Romů a Sintů zařadil PL do mezinárodní vědomostní soutěže Lidice pro 21. století (cca 2 100 účastníků ročně ve věku od 11 do 19 let). Téma židovského a romského holokaustu bylo zahrnuto do úvodu výkladu lektorů a průvodců.

Památník Terezín (PT): PT je účasten na mnoha programech, které se přímo zaměřují na potírání antisemitismu, neofašismu a dalších projevů nenávisti mezi obyvateli. Tyto analogie PT zpracovává ve svých vzdělávacích programech, kterými propojuje současné výzvy společnosti s historickým odkazem a zkušenostmi. Dále aktivně podporuje místní i celostátní spolky, které se zapojují do osvětové činnosti proti předsudečné nenávisti a dále s těmito tématy po svých liniích pracují. PT spoluvytváří a odborně participuje na několika kinematografických počinech, které zasazují historické zkušenosti s nenávistí mezi obyvateli do dnešní doby. Zaměstnanci PT jsou všichni jednou ročně školeni na detekci radikalizace a tzv. hate crimes a o způsobech obrany proti nim. Pracovníci, kteří přicházejí z titulu profese do styku s veřejností či s veřejnou komunikací, jsou dále podrobněji školeni v reakcích na tyto projevy, způsobech pořizování důkazního materiálu a řešení konfliktních situací, jež mohou tyto projevy vyvolat. Zaměstnanci a dobrovolníci jsou také školeni na rozpoznávání nežádoucích symbolů na hromadných akcích pořádaných PT. Na základě dlouhodobě nastavených programů PT podporuje integraci menšin. Z podstaty instituce a odkazu se PT věnuje zejména židovské menšině, problematice integrace jiných náboženství a vzájemné toleranci. Tyto obsahy se prolínají tvorbou vzdělávacích programů PT, obsahem výstav a programem aktivit pro organizované skupiny i jednotlivé návštěvníky.

Oblast církví a náboženských společností

Ministerstvo kultury vede podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů, mj. správní řízení o návrzích na registraci církví a náboženských společností a provádí evidenci právnických osob, které jsou organizačními součástmi registrovaných církví a náboženských společností. V každém správním řízení o návrhu na registraci je ministerstvo kultury povinno prověřovat i to, zda se subjekt, jenž žádá o registraci, nedopouští extremistických, xenofobních, rasistických či jiných nebezpečných jednání (ustanovení § 5 zákona č. 3/2002 Sb.). Při tomto prověřování ministerstvo spolupracuje se znalci, zejména z oborů religionistika, ekleziologie, náboženský extremismus a terorismus,

sekty a nová náboženská hnutí, a s příslušnými orgány státní správy, především s Ministerstvem vnitra a Bezpečnostní informační službou.

V roce 2024 nebyla rozhodnutím Ministerstva kultury registrována žádná církev či náboženská společnost. V průběhu roku 2023 podala návrh na registraci Česká církev křesťansko sociální. Registrace byla zamítnuta, rozhodnutí o zamítnutí registrace nabylo právní moci začátkem roku 2024.

Ministerstvo kultury nesleduje činnost neregistrovaných náboženských skupin a není oprávněno kontrolovat ani činnost registrovaných církví a náboženských společností. Pokud by však byly příslušnými orgány (Policie ČR, soudy apod.) doloženy informace o nezákonné činnosti některé z registrovaných církví a náboženských společností, může Ministerstvo kultury rozhodnout i o zrušení registrace podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) a § 22 odst. 2 zákona č. 3/2002 Sb.

Dotiční programy vyhlášené samostatným oddělením církví a náboženských společností nejsou primárně zaměřeny na boj proti extremismu či xenofobii, mají však za cíl zvyšovat informovanost veřejnosti o náboženské oblasti včetně náboženství jiných národů a etnických skupin, napomáhají tak odbourávat předsudky, a tím mohou ve svých důsledcích přispívat k potírání negativních společenských jevů, jako jsou projevy rasismu a xenofobie.

V roce 2024 MK podpořilo 5 projektů prezentujících židovskou kulturu, tradice či náboženství, nebo připomínajících tragické momenty z židovských dějin (holocaust) a celkem jim byla poskytnuta dotace ve výši 313.000,- Kč.

- *Koncert a setkání ke Dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti 2024*, pořadatel Federace židovských obcí v České republice, dotace 38.000,- Kč. Tradiční slavnostní setkání v Senátu PČR.
- *Cyklus varhanních koncertů v Jeruzalémské synagoze – 12. ročník*, realizátor projektu Židovská obec v Praze, dotace 30.000,- Kč.
- *Výstava v Jeruzalémské synagoze: Vize Kafkova stínu: fotografie a výtvarná pouta*, realizátor projektu Židovská obec v Praze, dotace 80.000,- Kč.
- *ŠTETL – centrum židovské kultury*, realizátor projektu Židovská obec Brno, dotace 150.000,- Kč. Celoroční program pro veřejnost zaměřený na prezentaci témat spojených s židovskou tradicí, kulturou, osobnostmi, svátky.
- *Kulturou proti antisemitismu*, realizátor projektu Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, z. s., dotace 15.000,- Kč. Pochod městem a veřejné shromáždění proti antisemitismu a na podporu přátelství mezi různými náboženskými a etnickými skupinami.

Oblast regionální a národnostní kultury

Do této oblasti patří dotační program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice pro 14 oficiálně uznaných národnostních menšin (běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská). V roce 2024 bylo podpořeno 53 projektů celkovou částkou 9. 796.000,- Kč.

V rámci dotačního programu je každoročně významně finančně podporován světový romský festival Khamoro (v roce 2024 byl podpořen 1.200.000,- Kč).

V roce 2002 byl na Ministerstvu kultury v rámci odboru regionální a národnostní kultury zřízen zvláštní dotační program na podporu integrace příslušníků romské menšiny.

Problematika extremismu a předsudečné nenávisti hrála při jeho zřízení zásadní roli a doposud zůstává pro romskou menšinu velmi aktuální. Projekty jednotlivých žadatelů cílí v souladu s názvem dotačního programu na integraci příslušníků romské menšiny do majoritní společnosti, rovněž se ale snaží o přiblížení romského etnika majoritní společnosti prostřednictvím kulturních aktivit. Ty mají čím dál častěji i edukativní charakter a vztahují se k romské historii či naopak k emancipaci romské menšiny v současné společnosti. V dotačním programu lze s danou problematikou pracovat v následujících podporovaných tematických okruzích:

- Umělecké aktivity (divadla, muzea, galerie, knihovny, koncerty, přehlídky, festivaly).
- Kulturně vzdělávací a výchovné aktivity (semináře, přednášky, besedy, workshopy).
- Odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích, zvycích a kulturní historii.
- Dokumentace romské kultury (písemný či audiovizuální záznam romských tradic a zvyků).
- Ediční činnost (neperiodické publikace).
- Kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie, včetně veškerých projevů anticiganismu.

V uvedeném dotačním programu byly v posledních pěti letech podpořeny projekty úhrnnou částkou téměř dvanáct milionů korun, z toho za rok 2024 se jednalo o 25 projektů podpořených částkou 1.930.000,- Kč.

K problematice extremismu a předsudečné nenávisti a ke snaze o potlačení těchto jevů napříč společnostmi výrazně přispívá svými vzdělávacími a kulturními aktivitami i příspěvková organizace Muzeum romské kultury v Brně.

Ministerstvo školství, mládeže jako spolugestor podporuje aktivity škol v oblasti kinematografie, médií, literatury, knihoven, muzeí, galerií a památníků prostřednictvím finanční podpory na výdaje spojené např. s dopravou na kulturní akce, do knihoven, galerií apod.

Vyhlášením dotačního programu „Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin“ MŠMT mimo jiné podporuje projekty multikulturní výchovy dětí, žáků a mládeže směřující k posilování vědomí o obecné lidské sounáležitosti, poznávání historie a kultury jiných národů, vedoucích ke vzájemné toleranci a podporující boj proti rasismu, xenofobii, extremismu a předsudečné nenávisti zejména prostřednictvím jazyka, tradic a zvyků národnostních menšin a ostatních skupin obyvatel.

Další podporou je propojování mezi Ministerstvem kultury a MŠMT účastí v pracovních skupinách při vyhlásování projektů MK (např. programu "Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice"). Významným milníkem v propojování MŠMT a MK bylo již dřívější podepsání Memoranda o spolupráci mezi MŠMT a MK, které se týká především spolupráce knihoven a dalších kulturních a paměťových institucí se školami a školskými zařízeními v oblasti kulturního povědomí a čtenářské, informační a mediální gramotnosti. Tato kulturní kompetence je nově uvedena v Rámcových vzdělávacích programech pro základní vzdělávání. Zavedení této kompetence znamená akcentaci témat spojených s rozvojem uměleckých oblastí ve vzdělávání, a tedy silnější propojení s resortem MK.

Specifický cíl C3: Transparentní a oboustranně výhodná integrační politika

C3.1 Pokračování v realizaci integrační politiky v oblasti menšin

Splněno.

Relevantní informace Ministerstva kultury jsou uvedeny v souvisejícím bodu C2.5 „Realizace a podpora aktivit reflektujících rizika extremismu a predsudečné nenávisti, vysvětlujících výhody demokracie a představujících lidi, kteří bojovali/bojují za demokracii“.

MŠMT vyhlašuje každoročně Výzvu na podporu integrace romské menšiny.

Věcným zaměřením Výzvy je podpora vzdělávání romských dětí a žáků/žákyň (dále též děti, žáci), kteří přicházejí z prostředí, ve kterém jsou vystaveni riziku sociálního vyloučení, ale také mají nižší šanci na získání kvalitního vzdělání. Zajištění základních podmínek pro rozvoj společného vzdělávání žáků v hlavním vzdělávacím proudu prostřednictvím projektů, které podporují předškolní vzdělávání dětí, zvyšují jejich účast v předškolním vzdělávání i připravenost na úspěšné zahájení školní docházky, podporují spolupráci rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, přispívají k úspěšnému vzdělávání žáků na základní škole a působí preventivně proti předčasnému ukončení vzdělávání žáků, podporují úspěšný přechod žáků základních škol na střední školy a napomáhají úspěšné integraci žáků prostřednictvím volnočasových aktivit.

Zaměření tematických okruhů:

- Předškolní vzdělávání.
- Spolupráce rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání.
- Vzdělávání romských žáků na základní škole a podpora úspěšného přechodu a setrvání na střední škole do konce 1. ročníku.
- Volnočasové aktivity pro romské děti a žáky (zde se podporuje tanec, hudba, výtvarná soutěž, a další).

Celková alokace výzvy je 11.587.500,- Kč.

MŠMT vyhlašuje každoročně také dotační program MŠMT na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin (podrobněji viz plnění opatření C. 2.5).

Ve sledovaném období se uskutečnilo několik **vzdělávacích akcí určených policistům** pracujícím na úseku menšin.

Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra a Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky realizoval kurz, který byl nabídnut Úřadem pro demokratické instituce a lidská práva (dále jen "ODIHR") a Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (dále jen „OBSE“) učený pro příslušníky PČR pracujících na úseku menšin v zařízení PČR Kutná Hora v termínu od 29. 10. – 1. 11. 2024. Kurz byl určen pro lektory a kladl si za cíl zvýšení jejich kompetencí na úseku vzdělávání policistů pro výkon služby v multikulturním prostředí. Lektoři kurzu nebyli z České republiky, ale ze zemí Evropské unie. Účastnilo se 22 posluchačů a 6 lektorů.

Byl vydán nový Pokyn policejního prezidenta č. 50/2024 ze den 15. března 2024 o činnosti na úseku menšin. Tento pokyn obsahuje vymezení pojmů, kdy od nabytí účinnosti tohoto pokynu policie při svých činnostech vychází z pojmu lokalita se zvýšenou koncentrací menšin, nikoliv sociálně vyloučená lokalita, která je specifikována jako oblast s vyšší

koncentrací osob, které samy sebe označují nebo jsou označovány za příslušníky menšin; oblast s vyšší koncentrací osob je prostorově, sociálně, kulturně, ekonomicky nebo symbolicky na základě vnějších znaků odlišná od okolí a zahrnuje i oblasti, které jsou označovány jako sociálně vyloučené. Dále pracuje s pojmy jako komunita, menšina a podobně. Tento pokyn policistům na úseku práce s menšinami usnadňuje administrativní zátěž a nastavuje jasná pravidla práce a vykazování aktivit v této oblasti s ohledem na Strategii prevence kriminality

C3.2 Pokračování v realizaci integrační politiky u cizinců

Splněno.

V souladu se Strategií prevence kriminality a na základě usnesení vlády č. 285/2022, č. 560/2022 a č. 309/2022 ke stanovení strategických priorit vlády ČR **ke zvládnutí dopadů uprchlické vlny souvisejících s invazí Ruské federace na Ukrajinu byla vyhlášena mimořádná výzva Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2024 – 2. kolo.** Celkově byly v rámci této výzvy schváleny k rozdělení dotace pro **27 (z toho 21 na APK) projektů v souhrnné výši 20.775.076 Kč.** V roce 2024 fungovalo celkem 75 APK ve 22 městech podpořených částkou 20.023.400,- Kč a 6 Domovníků preventistů ve dvou městech podpořených částkou 301.600,- Kč.

Komplexní informace z resortu Ministerstva vnitra lze nalézt ve čtvrtletních (<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace.aspx>), výročních zprávách o migraci (<https://www.mvcr.cz/migrace>) a ve Výročních zprávách o situaci v oblasti migrace a integrace zde: (<https://mv.gov.cz/clanek/vyrocnizprava-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-za-rok-2023.aspx>). V souvislosti s pomocí osobám s dočasnou ochranou z Ukrajiny byl vytvořen web Naši Ukrajinci zde: <https://www.nasiukrajinci.cz/>, zásadně posíleno Klientské centrum pro poskytování informací cizincům a Informační linka k dočasné ochraně. Zásadním materiálem v oblasti integrace cizinců nadále zůstává vládou schválená Koncepce integrace cizinců (dále jen „KIC“) a Postupy každoročně schvalované k jejím naplnění a financování v daném roce: <https://mv.gov.cz/migrace/clanek/zakladni-dokumenty-k-integracni-politice-ke-stazeni.aspx>.

MŠMT jako spolupracující subjekt plní průběžně úkoly stanovené v Koncepci integrace cizinců (dále jen „KIC“) a opatření stanovených v rámci Strategické skupiny ke koordinaci řešení dopadů uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu. V rámci KIC je každoročně předávána MV podrobná zpráva o plnění a návrhy opatření pro další období, které jsou schvalovány usnesením vlády (pro rok 2025 se jedná o UV č. 930/2025 ze dne 11.12.2024). Úkoly z vládního grémia i výkonného výboru pro adaptaci a integraci uprchlíků s dočasnou ochranou jsou řešeny MŠMT rovněž průběžně. Nad rámec vlastního rozpočtu MŠMT podporuje integraci cizinců s dočasnou ochranou mimo jiné prostřednictvím společného projektu s organizací UNICEF.

C3.3 Provádění preventivních programů v sociálně vyloučených lokalitách

Splněno.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) je gestorem a koordinátorem plnění **Strategie sociálního začleňování 2021–2030**, která je národním rámcovým dokumentem České republiky (dále jen „ČR“) pro boj s chudobou a sociálním vyloučením. V říjnu 2024 MPSV předložilo vládě ČR pro informaci **Zprávu o plnění Strategie sociálního**

začleňování 2021-2030 za roky 2022 a 2023 (dále jen „Zpráva“). Zpráva vyhodnocuje plnění opatření v rámci 16 tematických kapitol pokrývajících široké spektrum oblastí sociálního začleňování. V oblasti podpory preventivních přístupů k zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku byla splněna všechna sledovaná opatření, která byla svěřena do gesce resortů MPSV, MV a MMR. Celkově bylo ve všech sledovaných oblastech dle Zprávy ke konci roku 2023 průběžně plněno nebo v termínu splněno 124 ze 138 sledovaných indikátorů plnění.

Dále byla MPSV připravena aktualizace **Strategie sociálního začleňování 2021-2030** (dále jen „Strategie“), která zahrnovala aktualizaci její analytické části i revizi části návrhové s ohledem na tvorbu nového akčního plánu Strategie na roky 2024-2026. Dosud neplněné indikátory plnění byly diskutovány s jejich odpovědnými subjekty a se členy Komise pro sociální začleňování, která je stálým poradním a koordinačním orgánem ministra práce a sociálních věcí v oblasti sociální politiky se zaměřením na boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Část opatření byla v rámci aktualizace revidována a dosud neplněné indikátory, které byly vyhodnoceny jako relevantní pro plnění strategických cílů, byly zahrnuty do navazujícího akčního plánu Strategie na roky 2024-2026. Aktualizovaná Strategie i její nový akční plán byly schváleny usnesením vlády ČR ze dne 3. ledna 2024 č. 8. V plnění těchto opatření i jejich monitoringu se tedy bude pokračovat i v následujícím období.

MPSV dále pokračovalo v podpoře preventivních programů v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím jejich financování z výzev Operačního programu Zaměstnanost plus. Ve sledovaném období se jednalo o výzvu č. 03_22_018 *Podpora sociálního začleňování ve vyloučených lokalitách (1)* s celkovou alokací ve výši 1 300 mil. Kč, kde jednou z aktivit byla i podpora prevence kriminality, bezpečnosti a veřejného pořádku. Ve výzvě bylo podpořeno v oblasti prevence kriminality, bezpečnosti a veřejného pořádku celkem 42 projektů za 406 mil. Kč.

Celkově byly Ministerstvem vnitra rozděleny dotace v součtu: **37.449.488 Kč, z toho 3.770.100 Kč k podpoře investičních projektů a 33.679.388 Kč na neinvestiční projekty.**

Co se týče aktivit v sociálně vyloučených lokalitách, jsou to zejména projekty Asistent prevence kriminality (dále jen „APK“) a Domovníků-preventistů a převážná většina preventivních projektů pro práci s rizikovými a problémovými dětmi a mládeží a jejich rodinami.

Z Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2024 funguje 105 APK ve 39 obcích a podpořených částkou 26.270.260,- Kč a 24 Domovníků preventistů 7 městech podpořených částkou 1.367.800,- Kč.

Z Evropského projektu – „Zaměstnanost plus“ – což je tříletý dotační titul, který započal v roce 2023 - bylo v roce 2024 podporováno 202 APK ve 35 městech a 95 Domovníků preventistů ve 14 městech

Na Úřadu práce v průběhu roku 2024 zaměstnávají průměrně mezi 28 až 38 APK v celé České republice každý měsíc.

Úlohou MŠMT ve vztahu k plnění opatření C 3.3 je především spolupracovat na plnění úkolů Strategie sociálního začleňování 2021–2030. Ze Zprávy o plnění Akčního plánu Strategie sociálního začleňování na roky 2024–2026 vyplývá, že MŠMT úkoly stanovené Strategií a Akčním plánem plní. Platí to pro všechny indikátory plnění cílů Strategie v oblasti Přístup ke vzdělání, tedy cílů:

4.5.a: Cestou vzdělání omezovat ohrožení chudobou.

4.5.b: Zajistit komplexní, mezioborovou včasnou pedagogickou péči o děti do tří let věku z rodin vyloučených či vyloučením ohrožených a nepodnětných, podpora předškolního vzdělávání, výchovy a péče.

4.5.c: Zajistit kvalitnější, dlouhodobou metodickou podporu škol i jednotlivých pedagogických pracovníků na zavádění principů rovného přístupu ve vzdělávání a na práci s žáky s různou mírou potřeby podpůrných opatření. Rozvoj služeb ŠPZ, školních psychologů a školních speciálních pedagogů i systému kvalitního vzdělávání pedagogických pracovníků.

4.5.d: Rozvíjet komunikaci a spolupráci školy s klíčovými aktéry, včetně ostatních škol a školských zařízení, zástupců samosprávy, akademické půdy, poskytovatelů služeb, rodičů a dalších.

4.5.e: Předcházet či zabránit neodůvodněnému rozřazování dětí, segregaci dle nadání a socioekonomického statutu rodiny.

Relevantní informace nad rámec Akčního plánu

Ministerstvo spravedlnosti v rámci novely trestního zákoníku aktuálně projednáváne Poslaneckou sněmovnou jako sněmovní tisk č. 861 připravilo významnou změnu v koncepci postihu trestných činů spáchaných s předsudečnou pohnutkou.

S předsudečnou (nenávisťou) pohnutkou se v trestním zákoníku lze setkat na třech úrovních, a to jako s podmínkou trestnosti ve formě znaku subjektivní stránky u základních skutkových podstat trestných činů uvedených v § 352, 355 a 356 trestního zákoníku, jako se speciálním znakem kvalifikovaných skutkových podstat vybraných trestných činů a jako s obecnou přitěžující okolností upravenou v § 42 písm. b) trestního zákoníku.

Tato pohnutka je v případě kvalifikovaných skutkových podstat dnes konkretizována taxativním výčtem, kdy příslušný znak skutkové podstaty kvalifikovaného trestného činu je obvykle formulován tak, že jde o spáchání činu „na jiném/jiných pro jeho/jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání“. K dosud výslovně chráněným skupinám osob, na nichž je předsudečná trestná činnost páchána, se nově přidávají skupiny osob, u nichž je předsudek pachatele založen na jejich zdravotním postižení, pohlaví, sexuální orientaci, věku nebo příslušnosti k určité sociální skupině. Aby však došlo k doopravdy rovnocenné ochraně osob napadených z předsudečných důvodů, navrhuje se přihlížet k jako okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby ke spáchání trestného činu na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou příslušnost k jakékoli skupině osob (skupině osob, které spojuje určitý sjednocující prvek). Při této příležitosti dochází i k rozšíření okruhu trestných činů, u nichž bude předsudečná pohnutka přicházet do úvahy jako okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby (například u sexuálních trestných činů nebo u trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí).

Zároveň dochází i ke sjednocení přístupu aplikovanému v trestním zákoníku k této otázce [opuštění „hostility modelu“ dnes aplikovanému v obecné části trestního zákoníku ve prospěch modelu diskriminační selekce (tzv. „because of model“)].

V případě přijetí návrhu bude takto nově formulovaná předsudečná pohnutka znkem základní či kvalifikované skutkové podstaty u těchto trestných činů: vražda (§ 140), účast na sebevraždě (§ 144), těžké ublížení na zdraví (§ 145), ublížení na zdraví (§ 146), mučení a jiné

nelidské a kruté zacházení (§ 149), přerušeni těhotenství bez souhlasu těhotné ženy (§ 159), zbavení osobní svobody (§ 170), omezování osobní svobody (§ 171), zavlčení (§ 172), vydírání (§ 175), útisk (§ 177), porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182), porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183), znásilnění (§ 185), sexuální útok (§ 185a), sexuální nátlak (§ 186), týrání svěřené osoby (§ 198), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199), poškození cizí věci (§ 228), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352), nebezpečné pronásledování (§ 354), hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (§ 355), podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356), výtržnictví (§ 358), urážka mezi vojáky (§ 378), urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůzkou násilí (§ 379), urážka vojáka stejné hodnosti násilím nebo pohrůzkou násilí (§ 380), porušování práv a chráněných zájmů vojáků stejné hodnosti (§ 382) a porušování práv a chráněných zájmů vojáků podřízených nebo s nižší hodností (§ 383).

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Armáda ČR
BIS	Bezpečnostní informační služba
CS	Celní správa ČR
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor ČR
KŘP	Krajské ředitelství Policie ČR
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NCTEKK	Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě SKPV
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
NÚKIB	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
OSZ	Odbor pro sociální začleňování
PA ČR	Policejní akademie ČR v Praze
PČR	Policie České republiky
PMS	Probační a mediační služba ČR
PP ČR	Policejní prezidium České republiky
SKPV PČR	Služba kriminální policie a vyšetřování PČR
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
VS	Vězeňská služba ČR
VZ	Vojenské zpravodajství

**AKČNÍ PLÁN BOJE PROTI EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI
2023–2024**

Vydalo
Ministerstvo vnitra ČR, odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7 – Letná
tel. 974 832 282, e-mail: obp@mvr.cz.

Praha, březen 2024
Text neprošel jazykovou korekturou.